

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919200338
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5919200338.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. B. č. XXX a otca H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale R. C. č. XXX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody Praha Ruzyň, o návrhu matky dieťaťa na zvýšenie výživného, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 2P/8/2019-51 zo dňa 03. júna 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 2P/8/2019-94 zo dňa 02. januára 2020, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 2P/8/2019-51 zo dňa 03.06.2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 2P/8/2019-94 zo dňa 02.01.2020 rozhodol, že otec maloletého dieťaťa S. U., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať od 27.02.2019 na maloleté dieťa zvýšeným výživným vo výške 120,- eur mesačne vždy do každého 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zameškané zvýšené výživné, ktoré vzniklo otcovi maloletého dieťaťa od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku vo výške 266,65 eur súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach spolu s bežným výživným vo výške 30,- eur až do úplného zaplatenia nedoplatku pod následkom straty výhody splátok v prípade, že by nezaplatil čo i len jednu splátku riadne a včas, prvá splátka počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku. Týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16C/20/2008 zo dňa 09.04.2008 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom doručeným súdu dňa 27.02.2019 sa matka dieťaťa domáhala, aby súd uložil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným vo výške 120,- eur mesačne nakoľko od posledného rozhodnutia o výživnom v r. 2008 sa zmenili pomery na strane dieťaťa v súvislosti s jeho vekom, dospievaním, školskými povinnosťami, mimoškolskými aktivitami a zdravotným stavom. Otec dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že maximálne by mohol platiť výživne v sume 50,- eur mesačne na každé dieťa (aj na plnoletú dcéru D. pochádzajúcu s manželstva rodičov dieťaťa ohľadom ktorej prebiehalo v uvedenom čase na okresnom súde konanie o určenie výživného vedené pod sp. zn. 11Pc/3/2019- poznámka odvolacieho súdu).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh matky je v celom rozsahu dôvodný. Mal zistené, že od posledného rozhodnutia súdu o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu (rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16C/20/2008 zo dňa 09.04.2008, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené, maloletý bol zverený do

starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 33,19 eur mesačne vždy do 15. dňa vopred k rukám matky maloletého dieťaťa počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku, t.j. dňom 07.05.2008, matka dieťaťa bola do 31.03.2008 na rodičovskej dovolenke, od 01.04.2008 sa zamestnala ako pokladníčka, jej príjem predstavoval 13.000,- Sk spolu s prídavkami na deti a daňovým bonusom, otec bol zamestnaný od 01.02.2008 do 06.03.2008, pričom za mesiac február 2008 mal čistú mzdu 7.920,- Sk, pracovný pomer bol skončený z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny z jeho strany a maloletý navštevoval materskú školu) došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa ako aj otca. V čase posledného rozhodovania súdu o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu, dieťa navštevovalo materskú školu, v súčasnej dobe navštevuje 7. ročník základnej školy. Od posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti uplynula doba 11 rokov, za ktorú sa výživné vôbec nezvyšovalo. Aj keď sa zvýšil príjem matky, ktorá v čase posledného rozhodnutia súdu zarábala podstatne menej ako v súčasnosti, situácia sa zmenila aj na strane otca. Pokiaľ sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, táto skutočnosť nemôže byť na ujmu dieťaťu. Do výkonu trestu odňatia slobody sa dostal svojím nezodpovedným správaním sám, pričom potvrdil, že pred týmto výkonom mal príjem 30.000,- Kč brutto. Pokiaľ otec vo svojom písomnom vyjadrení k podanému návrhu uviedol, že má stanovené výživné na maloletú Z. R., ktorá je o 5 rokov mladšia ako maloletý S., výživné vo výške 2.500,- Kč, tak je v jeho silách, aby prispieval na výživu maloletého sumou 120,- eur mesačne. Matka dieťaťa po dlhú dobu nežiadala o zvýšenie vyživovacej povinnosti, pričom náklady maloletého sa podstatne zvýšili (dieťa je postihnuté na dolné končatiny, navštevuje zubnú ambulanciu kvôli zubnému strojčeku, má alergie s čím sú spojené zvýšené výdavky). Vzhľadom na uvedené súd rozhodol o uložení povinnosti otcovi prispievať výživným vo výške 120,- eur mesačne do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky ako i o zameškanom výživnom, ktoré otcovi vzniklo od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku vo výške 266,65 eur (zameškané výživné za časť mesiaca február, mesiace marec, apríl a máj 2019), ktoré mu povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach spolu s bežným výživným vo výške 30 eur mesačne až do úplného zaplatenia nedoplatku pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu v zmysle § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec dieťaťa. V odvolaní uviedol, že momentálne je vo výkone trestu pre prečin marenia úradného rozhodnutia. Výživné v určenej výške nemôže uhrádzať a to ani po jeho prepustení. Jeho zárobok ako kuchára činí cca 30.000 Kč. Matka dieťaťa zneužíva sociálny systém Slovenskej republiky, nakoľko už viac ako rok je práceneschopná, ale navštevovať svojho terajšieho priateľa v W. G. môže denne, a to už viac ako rok.

Po výzve Okresného súdu Ružomberok uznesením č. k. 2P/8/2019-60 zo dňa 17.07.2019 na odstránenie väd odvolania (spresnenie, či sa jedná o odvolanie, doplnenie odvolacích dôvodov a uvedenie odvolacieho návrhu) otec dieťaťa v podaní zo dňa 28.07.2019 uviedol, že s výškou výživného na maloletého syna vo výške 120 eur nesúhlasí, a to z dôvodu, že je toho času vo výkone trestu. Je zaradený do práce ako kuchár v závodnej jedálni - kuchyni, jeho mesačná splátka na vyživovacie povinnosti činí cca 1.000,- Kč mesačne. Rozhodnutím súdu o navýšení výživného na syna by mu počas jeho výkonu trestu znova narástla len dlžná čiastka, nakoľko z výkonu trestu odosielajú výživné na dve maloleté deti a dospelú dcéru D. U., nar. XX.XX.XXXX len uvedenú sumu cca 1.000 Kč. Žiadal preto, aby bolo konané vo veci zvýšenia výživného až po ukončení jeho výkonu trestu.

3. Kolízny opatrovník dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako správny. Poukázal na to, že výživné na maloletého bolo naposledy upravené pri rozvoде manželstva rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 16C/20/2008 zo dňa 09.04.2008. Maloletý mal v tom čase 3 roky. Matka si od rozvodu až po 11 rokoch podala návrh na zvýšenie výživného. Pomery na strane maloletého sa výrazne zmenili, ukončil 7. ročník a od septembra 2019 nastupuje do 8. ročníka Základnej školy v W. B.. Nezanedbateľné sú aj ďalšie jeho výdavky na zdravotnú starostlivosť: opakovane absolvoval niekoľko operácií dolných končatín (narodil sa s kolenami naopak), navštevuje čelustného ortopéda - strojček na zuby, nosí okuliare a tiež je sledovaný v alergologickej ambulancii. Otec sa o syna nezaujíma, výživné neuhrádza a matka poberá náhradné výživné. Svojím protispoločenským konaním sa otec vzdal príjmu, ktorý mohol reálne dosahovať. Je preto nežaduce, aby všetky zvýšené výdavky na dieťa boli z dôvodu, že tento si odpykáva trest vo výkone trestu odňatia slobody prenesené na matku.

4. Matka dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že to, že otec je momentálne vo výkone trestu je následok jeho konania a života; je schopný pracovať a tým aj užiť svojich potomkov. Mal si uvedomiť,

že deti nielen splodiť, ale aj živiť treba a nielen matke, ale aj otcovi prislúcha táto povinnosť. Maloletý je veľký chlapec, má 14 rokov, čomu úmerne stúpajú nároky na stravu, oblečenie, obuv, keďže má postihnuté nohy, nosí okuliare, zubný strojček čo sú nemalé náklady, chodí do základnej školy, kde sú tiež poplatky aj niektoré jazykové knihy a zošity sa platia, o čom jeho otec nemá asi ani poňatia a mnoho iných vecí. Čiastka 33 eur je preto nepostačujúca a už 11 rokov sa ani nemenila, čo iste uzná aj súd, že je to neadekvátna čiastka, ktorou by mal otec prispievať na život svojho syna. Otec dieťaťa by sa asi najradšej zbavil povinnosti živiť svoje deti, čomu nasvedčuje aj jeho doterajšie konanie. Veď aj toto výživné je zatiaľ vyplácané cestou náhradného výživného. Oháňa sa tým, že by mu vznikol dlh, ak by sa výživné navýšilo, tak to je možné, keď sa nebude platiť. Otec sa vyjadrením, že ona zneužíva sociálny systém Slovenskej republiky, pretože bola rok práceneschopná, snaží odvracať pozornosť od seba. Práceneschopná bola z dôvodu choroby. Od 10.06.2019 pracuje ako chyžná u CÚZ Donovaly tak ako aj predtým. Keďže otca nikdy nezaujímal ako žijú, či majú, čo im treba a nemá ani vedomosti o potrebách detí. Považovala preto za neopodstatnené odvolanie zo strany otca a výšku 120,- eur za primeranú k potrebám dieťaťa, keďže na mladšie dieťa je ochotný platiť v Českej republike 2.500,- Kč.

5. Kolízny opatrovník dieťaťa k vyjadreniu matky dieťaťa uviedol, že táto vo vyjadrení správne poukázala na zvýšené výdavky syna súvisiace s jeho vzdelávaním ako aj jeho výdavkami na zdravotnú starostlivosť. Pomery od posledného určenia výživného od roku 2008 sa výrazne zmenili, a preto je v záujme dieťaťa zvýšenie výživného zo sumy 33,19 eur na sumu 120 eur.

6. Matka dieťaťa súhlasila s vyjadrením kolízneho opatrovníka dieťaťa. Taktiež navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

7. Otec dieťaťa na vyjadrenie matky dieťaťa a kolízneho opatrovníka nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p. a rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil (§ 387 C. s. p.).

9. V preskúmvanej veci okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal otca dieťaťa prispievať zvýšeným výživným a to sumou 120,- eur mesačne od 27.02.2019 keď po porovnaní okolností v čase posledného rozhodovania o výživnom (r. 2008) s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe mal zistenú zásadnú zmenu pomerov na strane dieťaťa v dôsledku jeho veku a s tým spojených potrieb, navštevovania základnej školy a mimoškolských aktivít ako i zdravotného stavu a na strane otca dieťaťa. Pokiaľ sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, táto skutočnosť nemôže byť podľa súdu na ujmu dieťaťa nakoľko sa doň dostal svojím nezodpovedným správaním sám. Vychádzal preto z príjmu pred týmto výkonom.

10. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, tak aj na strane rodičov.

11. Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne, napríklad vývojom životných nákladov. K zmene potrieb oprávneného môže dôjsť najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom (fyzickým vyspievaním, počínajúc so školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolania). Môže nastať aj zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v dovtedajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu, alebo aj poklesu jeho príjmu, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť. Musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, nielen o zmenu prechodnú a zmena sa musí týkať naviac skutočností,

na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu.

12. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa vyplývajú z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Aplikačná prax vymedzila odôvodnené potreby dieťaťa ako náklady spojené s výživnou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Odôvodnené potreby je nevyhnutné individualizovať z hľadiska konkrétnych potrieb, ktoré sú závislé od zdravotného stavu dieťaťa, jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti a pod. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného (otca). Snaha povinného vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti, resp. ju znížiť je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní jej výšky súd neprihliadne len na jeho skutočné príjmy, ale vychádza sa z jeho potencionálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pre existenciu objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.).

13. Otec dieťaťa v odvolaní namietal nesprávne vyhodnotenie jeho pomerov nakoľko je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody, kde je zaradený aj do práce avšak rozhodnutím súdu o zvýšení výživného by mu vzrástla dlžná čiastka. Žiadal preto konať v tejto veci až po ukončení jeho výkonu trestu.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vo veci aj správne rozhodol. Rozhodnutie okresného súdu spĺňalo náležitosti požadované ustanovením § 220 C. s. p. Odvolací súd podrobne preskúmal aj všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom dieťaťa vznesené a oboznámiac sa i s následnými podaniami účastníkov konania mal za to, že v konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci.

15. Aj odvolací súd preto zdôrazňuje, že porovnávajúc okolnosti, ktoré tu boli v čase posledného rozhodnutia o výživnom (v r. 2008) s okolnosťami v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, došlo v danom prípade k takej zmene pomerov na strane dieťaťa, ktoré bolo naposledy vo veku 3 rokov i otca dieťaťa, ktorá odôvodňuje stanovenie vyššieho než naposledy určeného výživného (33,19 eur/1.000,- Sk). V súvislosti s pomermi na strane otca dieťaťa je totiž správnym záver okresného súdu, že výkon trestu odňatia slobody u otca, ako osoby povinnej z vyživovacej povinnosti, nie je možné vykladať na ťarchu maloletého dieťaťa. Inak povedané odsúdenie otca nemôže byť dôvodom, pre ktoré by súd vôbec nepristúpil k zvýšeniu výživného na dieťa. Pokiaľ sa rodič svojím úmyselným konaním, za ktoré bol odsúdený na trest odňatia slobody, objektívne zbavil možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré má podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Otec ako sám v odvolaní uvádza bol odsúdený za prečin marenia úradného rozhodnutia, teda v dôsledku vlastného konania sa sám pripravil o zamestnanie, o reálnu možnosť pracovať, preto nemožno túto okolnosť následne zohľadňovať pri určovaní sumy zvýšeného výživného. Vzhľadom na to nemohol súd vychádzať z príjmu otca dosahovaného vo výkone trestu odňatia slobody. Rovnako nemohol prihliadať na jeho návrh, aby súd konal v tejto veci až po ukončení výkonu jemu uloženého trestu. Z otcom dieťaťa uvádzaného príjmu pred výkonom trestu odňatia slobody (ku dňu podania vyjadrenia 12.05.2019 - hrubá mzda 30.000,- Kč/1.165,86 eur, čistá mzda 24.000,- Kč/932,69 eur/) by aj podľa odvolacieho súdu bolo v jeho schopnostiach platiť výživné na maloletého v sume 120,- eur mesačne a to i napriek ďalším vyživovacím povinnostiam (na maloletú I. R., nar. XX.XX.XXXX - 2.500,- Kč/98,643 eur mesačne a na plnoletú D. U., nar. XX.XX.XXXX - 120,- eur mesačne od 01.03.2019 podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 11Pc/3/2019-42 zo dňa 25.06.2019 - čl. 106 spisu). Určené výživné zodpovedá aj potrebám dieťaťa vo veku 14 rokov spojeného s prudkým fyzickým a psychickým vývojom ako i s prihliadnutím na jeho zdravotný stav týkajúci sa postihnutia dolných končatín. Pokiaľ ide o matku dieťaťa táto si vyživovaciu povinnosť voči maloletému plní výkonom osobnej starostlivosti. Okrem toho časť potrieb dieťaťa je krytá rodinnými prídavkami.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd považujúc odvolanie otca dieťaťa za nedôvodné sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu čo sa týka výšky určeného zvýšeného výživného na maloletého. Pokiaľ ide o určenie začiatku poskytovania zvýšeného výživného, súd vychádzajúc z ust. § 77 ods. 1 Zákona

o rodine správne priznal výživné od dátumu podania návrhu. Nakoľko i výška zameškaného výživného bola okresným súdom určená správne, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 C. s. p.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 57, § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko návrh na náhradu trov konania nebol podaný.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).